

Ein cyf/Our ref: MA/VG/5824/19

Mick Antoni AC
Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

14 Ionawr 2020

Annwyl Mick,

Hoffwn ddiolch i'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol am ei waith craffu ar Fil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) yn ystod Cyfnod 1 o'r broses ddeddfwriaethol. Gan adeiladu ar yr hyn a ddywedais yn y ddadl Egwyddorion Cyffredinol ar 26 Tachwedd, rwyf yn falch o ymateb i'r argymhellion a wnaed yn adroddiad craffu'r Pwyllgor, a gyhoeddwyd ar 15 Tachwedd 2019.

O ran lefel y manylder a nodir ar wyneb y Bil mewn perthynas â'r ddyletswydd gonestrwydd, mae hyn yn rhywbeth sydd wedi cael ei ystyried yn ofalus, a hynny pan oedd y Bil yn cael ei baratoi ac wrth inni symud trwy Gyfnod 1 o'r broses graffu. Mae'n glir bod adran 3 o'r Bil yn nodi o dan ba amgylchiadau y mae'r ddyletswydd yn dod i rym. Bydd canllawiau statudol i'w cyhoeddi o dan adran 10 yn esbonio'r amgylchiadau hyn, beth yw ystyr y ddyletswydd gonestrwydd ac yn nodi pryd y bydd y ddyletswydd hon yn gymwys, gan gynnwys esbonio a darlunio'r hyn a olygir wrth niwed "sy'n fwy na mân niwed" ("more than minimal"). Mae adran 4 yn ei gwneud yn glir y camau allweddol sydd i'w dilyn pan fydd y ddyletswydd wedi'i sbarduno, gyda manylion y weithdrefn ei hun i'w nodi mewn rheoliadau.

Rwyf wedi cofnodi fy ymrwymiad i gyd-ddatblygu'r canllawiau statudol gyda chynrychiolwyr proffesiynol a chynrychiolwyr sy'n gleifion, er mwyn i'r amgylchiadau lle bo'r ddyletswydd yn gymwys yn cael eu deall yn glir a'u disgrifio mewn ffordd sy'n gymwys i bawb. Rwyf yn bwriadu i'r canllawiau gynnwys enghreifftiau ac astudiaethau achos a fydd yn eu gwneud yn hawdd i glinigwyr, defnyddwyr gwasanaethau a'r cyhoedd yn ehangach eu darllen.

Rwyf yn gwerthfawrogi'n llawn ei bod yn dasg anodd penderfynu faint o fanylion sy'n mynd ar wyneb y Bil a/neu is-ddeddfwriaeth a faint a gynhwysir mewn canllawiau statudol. Rwyf yn deall awydd y Pwyllgor i geisio esboniad am y dull gweithredu yr ydym wedi'i ddefnyddio. Rwyf yn awyddus i ddysgu o brofiad awdurdodaethau eraill, fel Cymru a Lloegr yn hyn o beth ac yn fy marn i mae'r Bil yn taro cydbwysedd priodol.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

O ran y defnydd o'r pwerau yn adran 26 o'r Bil, nid oes gennyf unrhyw gynlluniau ar y gweill i ddefnyddio'r pwerau hynny mewn perthynas â gwelliannau i ddeddfwriaeth sylfaenol. Mae'r holl welliannau y mae eu hangen ar hyn o bryd wedi'u cynnwys yn Atodlen 3 i'r Bil. Er hynny, mae'n bwysig cadw pŵer er mwyn sicrhau y gellir rhoi'r Bil ar waith yn effeithiol yn yr holl amgylchiadau. Fel sy'n ofynnol o dan adran 23(3) byddai unrhyw newidiadau i ddeddfwriaeth sylfaenol yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ac felly'n gorfod cael eu cymeradwyo gan y Cynulliad.

O safbwynt is-ddeddfwriaeth bydd angen inni wneud rhai newidiadau canlyniadol i reoliadau sy'n bodoli eisoes, er enghraifft, i ddileu cyfeiriadau at Gyngorau Iechyd Cymuned, ond mae hon yn rhan safonol o'r broses o roi pob Bil ar waith. Bydd y rheoliadau hyn yn ddarostyngedig i weithdrefn penderfyniad negyddol y Cynulliad sy'n adlewyrchu'r dewis o broses a gymerwyd mewn Deddfau eraill o'r Cynulliad.

Yn olaf, rwyf wedi ystyried sylwadau'r Pwyllgor ynghylch Adran 26(1) ac, yn enwedig, y defnydd o'r gair "hwylus" ("expedient").

Byddaf yn cyflwyno gwelliant gan y Llywodraeth i ddisodli'r gair "hwylus" â'r gair "priodol" er mwyn i'r pŵer yn adran 26(1) gael ei arfer lle bo'n "angenrheidiol neu'n briodol" at ddibenion y Ddeddf.

Rhaid cofio nad cwmpas pŵer yn Adran 26(1) yw gwneud rheoliadau sy'n cynnwys darpariaeth newydd neu ddarpariaeth o sylwedd ond yn hytrach gwneud newidiadau i sicrhau bod darpariaethau eraill y Bil yn gweithio'n ymarferol - rhaid i'r ddarpariaeth a wneir fod yn ddarpariaeth atodol, ategol, canlyniadol, darfodol, trosiannol neu'n ddarpariaeth arbed a rhaid iddi fod at ddibenion y ddeddf.

Mae angen pŵer priodol fel y gellir gwneud darpariaeth ganlyniadol neu ddarfodol sy'n rhoi'r effaith orau i fwriadau polisi'r Bil, ei galluogi i gael ei roi ar waith yn effeithiol a sicrhau bod y llyfr statud ehangach yn cael ei gadw'n gyfoes ac yn hygyrch. Mae hyn yn gyson ag arferion drafftio mewn Biliau eraill yng Nghymru ac yn ehangach yn y DU.

I gloi, byddaf yn ysgrifennu hefyd at Gadeiryddion y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon a'r Pwyllgorau Cyllid ynghylch eu hadroddiadau Cyfnod 1 a byddaf yn anfon copi o bob llythyr at y tri Chadeirydd Pwyllgor.

Yn gywir,

Vaughan Gething AC/AM
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services